

ΦΕΚ Α 144/2005

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3348 Κύρωση της Σύμβασης Unidroit για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά. Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή. Άρθρο πρώτο Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση Unidroit για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 24 Ιουνίου 1995, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στη γαλλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής: ΣΥΜΒΑΣΗ UNIDROIT ΓΙΑ ΤΑ ΚΛΑΠΕΝΤΑ Η ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΡΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΒΑΣΗ, ΕΧΟΝΤΑΣ ΣΥΝΕΛΘΕΙ στη Ρώμη, από τις 7 έως τις 24 Ιουνίου 1995, σε Διπλωματική Διάσκεψη για την υιοθέτηση του σχεδίου Σύμβασης του UNIDROIT για τη Διεθνή Επιστροφή Κλαπέντων ή Παρανόμως Εξαχθέντων Πολιτιστικών Αγαθών, ύστερα από πρόσκληση της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας, ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι η σημασία της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών ανταλλαγών είναι θεμελιώδης για την προώθηση της κατανόησης μεταξύ των λαών, καθώς και για τη διάδοση του πολιτισμού, με σκοπό την ευημερία της ανθρωπότητας και την πρόοδο του πολιτισμού. ΕΧΟΝΤΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΤΕΙ ΕΝΤΟΝΩΣ λόγω της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και των ανεπανόρθωτων ζημιών που συχνά αυτή προκαλεί, σ'αυτά τα ίδια τα αγαθά, στην πολιτιστική κληρονομιά εθνικών, φυλετικών, αυτοχθόνων ή άλλων κοινοτήτων, καθώς επίσης και στην κληρονομιά όλων των λαών και ανησυχώντας ιδιαίτερως για τη λεηλασία αρχαιολογικών χώρων και τη συνακόλουθη απώλεια αναντικατάστατων αρχαιολογικών, ιστορικών και επιστημονικών πληροφοριών, ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να συμβάλουν αποτελεσματικά στον αγώνα κατά της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, με τη θέσπιση ενός ελάχιστου συνόλου κοινών κανόνων μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών για την απόδοση και την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, με σκοπό την προώθηση της διατήρησης και της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς προς το συμφέρον όλων, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η παρούσα Σύμβαση αποβλέπει στην διευκόλυνση της απόδοσης και της επιστροφής πολιτιστικών αγαθών και ότι η θέσπιση σε ορισμένα Κράτη μηχανισμών, όπως η αποζημίωση, απαραίτητων για την εξασφάλιση της απόδοσης ή της επιστροφής, δεν συνεπάγεται την υποχρέωση υιοθέτησης παρόμοιων μέτρων και από άλλα Κράτη, ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η υιοθέτηση των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης για το μέλλον, δεν συνιστά σε καμιά περίπτωση έγκριση ή νομιμοποίηση οποιασδήποτε παράνομης συναλλαγής, που έλαβε χώρα πριν από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης, ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι η παρούσα Σύμβαση δεν θα προσφέρει από μόνη της λύση στα προβλήματα που προκαλεί η παράνομη διακίνηση, αλλά ότι θα θέσει σε λειτουργία μια διαδικασία με στόχο την ενίσχυση της διεθνούς πολιτιστικής συνεργασίας και τη διατήρηση του ρόλου που αρμόζει στο νόμιμο εμπόριο και στις διακρατικές συμφωνίες πολιτιστικών ανταλλαγών, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης θα έπρεπε να συνοδεύεται και από άλλα αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, όπως η κατάρτιση και η χρήση καταλόγων, η φυσική προστασία των αρχαιολογικών χώρων και η συνεργασία σε τεχνικό επίπεδο, ΑΠΟΔΙΔΟΝΤΑΣ ΤΙΜΗ στο έργο που έχουν επιτελέσει διάφοροι οργανισμοί για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, ιδίως τη Σύμβαση της UNESCO του 1970 για την παράνομη διακίνηση, καθώς και την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας στον ιδιωτικό τομέα, ΥΙΟΘΕΤΗΣΑΝ τις παρακάτω διατάξεις: ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι-ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ Άρθρο 1 Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται σε αιτήματα διεθνούς χαρακτήρα που αφορούν: (α) στην απόδοση κλαπέντων πολιτιστικών αγαθών, (β) στην επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που απομακρύνθηκαν από το έδαφος Συμβαλλόμενου Κράτους, κατά παράβαση του δικαίου του που ρυθμίζει την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών, με στόχο την προστασία της πολιτιστικής του κληρονομιάς (τα οποία εφεξής θα αποκαλούνται «παρανόμως

εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά»). Άρθρο 2 Με τον όρο πολιτιστικά αγαθά, κατά την έννοια της παρούσας Σύμβασης, νοούνται τα αγαθά τα οποία για λόγους θρησκευτικούς ή μη έχουν σημασία για την αρχαιολογία, την προϊστορία, την ιστορία, την λογοτεχνία, την τέχνη ή την επιστήμη και ανήκουν σε μια από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της παρούσας Σύμβασης. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ- ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΛΑΠΕΝΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ Άρθρο 3 (1) Ο κάτοχος κλαπέντος πολιτιστικού αγαθού οφείλει να το αποδώσει. (2) Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, πολιτιστικό αγαθό το οποίο προέρχεται από παράνομες ανασκαφές, ή από νόμιμες ανασκαφές, αλλά παρακρατείται παράνομα, θεωρείται κλαπέν, εφόσον αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με το δίκαιο του Κράτους, στο οποίο έλαβαν χώρα οι εν λόγω ανασκαφές. (3) Κάθε αίτημα απόδοσης εγείρεται εντός προθεσμίας τριών ετών από τη στιγμή που ο αιτών έλαβε γνώση του τόπου, στον οποίο βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του κατόχου του και σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας πενήντα ετών από τη στιγμή της κλοπής. (4) Εντούτοις, η αξίωση για την απόδοση ενός πολιτιστικού αγαθού που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος προσδιορισμένου μνημείου ή αρχαιολογικού χώρου, ή ανήκει σε δημόσια συλλογή, δεν υπόκειται σε άλλη παραγραφή, παρά μόνον στην τριετή παραγραφή, από τη στιγμή που ο αιτών έλαβε γνώση του τόπου στον οποίο βρισκόταν το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του κατόχου του. (5) Παρά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να δηλώσει ότι η αξίωση υπόκειται σε παραγραφή εβδομήντα πέντε ετών (75), ή και μεγαλύτερη, που προβλέπεται από το δίκαιό του. Αξίωση που εγείρεται σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για την απόδοση πολιτιστικού αγαθού, το οποίο απομακρύνθηκε από μνημείο, αρχαιολογικό χώρο, ή δημόσια συλλογή, που βρίσκονται στο Συμβαλλόμενο Κράτος το οποίο προβαίνει σε τέτοια δήλωση, παραγράφεται επίσης εντός της ίδιας προθεσμίας. (6) Η δήλωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο γίνεται κατά την υπογραφή, την κύρωση, την αποδοχή, την έγκριση, ή την προσχώρηση. (7) Με τον όρο «δημόσια συλλογή», κατά την έννοια της παρούσας Σύμβασης, νοείται κάθε σύνολο καταγεγραμμένων ή με άλλο τρόπο προσδιορισμένων πολιτιστικών αγαθών που ανήκουν σε: (α) Συμβαλλόμενο Κράτος, (β) Περιφερειακή ή τοπική αρχή Συμβαλλόμενου Κράτους, (γ) Θρησκευτικό ίδρυμα που βρίσκεται σε Συμβαλλόμενο Κράτος, (δ) Ίδρυμα που έχει συσταθεί σε Συμβαλλόμενο Κράτος, με σκοπό κατά βάση πολιτιστικό, εκπαιδευτικό, ή επιστημονικό, και αναγνωρίζεται από το εν λόγω Κράτος ότι εξυπηρετεί σκοπούς δημοσίου συμφέροντος. (8) Επιπλέον, η αξίωση απόδοσης πολιτιστικού αγαθού, που είναι ιερό ή έχει συλλογική σημασία, και το οποίο ανήκει και χρησιμοποιείται από μια φυλή ή αυτόχθονα κοινότητα σε Συμβαλλόμενο Κράτος, ως μέρος της παραδοσιακής ή τελετουργικής της πρακτικής, υπόκειται στον ίδιο χρόνο παραγραφής που ισχύει για τις δημόσιες συλλογές. Άρθρο 4 (1) Ο κάτοχος κλαπέντος πολιτιστικού αγαθού ο οποίος υποχρεούται να το αποδώσει, δικαιούται, κατά το χρόνο της απόδοσής του, δίκαιης και εύλογης αποζημίωσης, εφόσον δεν γνώριζε, ούτε εύλογα όφειλε να γνωρίζει, ότι το αντικείμενο ήταν κλαπέν και εφόσον μπορεί να αποδείξει ότι ενήργησε με τη δέουσα επιμέλεια κατά την απόκτηση του αντικειμένου. (2) Υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος του κατόχου για αποζημίωση, κατά την προηγούμενη παράγραφο, θα καταβάλλονται εύλογες προσπάθειες, ώστε η αποζημίωση αυτή να βαρύνει το πρόσωπο που μεταβίβασε το πολιτιστικό αγαθό στον κάτοχο, ή οποιονδήποτε προηγούμενο μεταβιβάσαντα, εφόσον τούτο είναι σύμφωνο προς το δίκαιο του Κράτους, στο οποίο εγείρεται η αξίωση. (3) Η καταβολή της αποζημίωσης στον κάτοχο από τον αιτούντα την απόδοση, όταν αυτή απαιτείται, δεν επηρεάζει το δικαίωμα του αιτούντος να τη διεκδικήσει από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. (4) Για να καθοριστεί εάν ο κάτοχος ενήργησε με τη δέουσα επιμέλεια, λαμβάνονται υπόψη όλες οι περιστάσεις της απόκτησης, ιδίως η ιδιότητα των μερών, το τίμημα που καταβλήθηκε, το κατά πόσον ο κάτοχος συμβουλευθήκε προηγούμενως κατάλογο κλαπέντων πολιτιστικών αγαθών που είναι ευλόγως προσβάσιμος, επίσης κάθε άλλη σχετική τεκμηρίωση και πληροφορία, που θα

μπορούσε, εύλογα να αποκτήσει, καθώς και το εάν συμβουλευθήκε άλλους φορείς, στους οποίους θα μπορούσε εύλογα να έχει πρόσβαση, ή προέβη σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, στην οποία θα προέβαινε οποιοδήποτε επιμελές άτομο, κάτω από τις ίδιες περιστάσεις. (5) Ο κάτοχος δεν μπορεί να βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση από εκείνη του προσώπου, από το οποίο απέκτησε το πολιτιστικό αγαθό με κληρονομιά ή με άλλο χαριστικό τρόπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ - ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΧΘΕΙ ΠΑΡΑΝΟΜΑ

Άρθρο 5 (1) Ένα Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους να διατάξει την επιστροφή πολιτιστικού αγαθού, που έχει εξαχθεί παράνομα από το έδαφος του αιτούντος Κράτους. (2) Πολιτιστικό αγαθό, που εξήχθη προσωρινά από την επικράτεια του αιτούντος Κράτους, για σκοπούς όπως η έκθεση, η έρευνα ή η συντήρηση και αποκατάσταση, βάσει αδείας που εκδόθηκε σύμφωνα με το δίκαιό του, που ρυθμίζει την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών, ενόψει της προστασίας της πολιτιστικής του κληρονομιάς και δεν έχει επιστραφεί σύμφωνα με τους όρους της άδειας αυτής, θεωρείται ότι έχει εξαχθεί παράνομα. (3) Το δικαστήριο ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, διατάσσει την επιστροφή ενός πολιτιστικού αγαθού, που έχει εξαχθεί παράνομα, εφόσον το αιτούν Κράτος καταδείξει ότι η απομάκρυνση του αντικειμένου από το έδαφος του προσβάλλει σημαντικά ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω συμφέροντα: (α) την υλική διατήρηση του αγαθού ή του περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσεται το αγαθό αυτό, (β) την ακεραιότητα ενός σύνθετου πολιτιστικού αγαθού, (γ) τη διατήρηση πληροφοριών, ιδίως επιστημονικού ή ιστορικού χαρακτήρα, σχετικών με το αγαθό, (δ) την παραδοσιακή ή τελετουργική χρήση του αγαθού από μια κοινότητα αυτοχθόνων ή μια φυλή, ή καταδείξει ότι το αγαθό έχει μεγάλη πολιτιστική σημασία για το αιτούν Κράτος. (4) Κάθε αίτημα, που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, πρέπει να συνοδεύεται από κάθε πληροφορία, πραγματικής ή νομικής φύσεως, η οποία μπορεί να επιτρέψει στο δικαστήριο ή σε άλλη αρμόδια αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται, να κρίνει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 έως 3. (5) Κάθε αίτημα επιστροφής υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών ετών από τη στιγμή που το αιτούν Κράτος έλαβε γνώση του τόπου όπου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό και της ταυτότητας του κατόχου του και σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας πενήντα ετών από την ημερομηνία της εξαγωγής ή από την ημερομηνία κατά την οποία το αγαθό θα έπρεπε να έχει επιστραφεί, σύμφωνα με τους όρους της αδείας της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6 (1) Ο κάτοχος πολιτιστικού αγαθού, που το απέκτησε μετά την παράνομη εξαγωγή του, δικαιούται, κατά το χρόνο της επιστροφής του, να εισπράξει από το αιτούν Κράτος δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, υπό την προϋπόθεση ότι δεν γνώριζε ούτε εύλογα όφειλε να γνωρίζει, κατά το χρόνο κτήσεως, ότι το αγαθό είχε εξαχθεί παράνομα. (2) Για να κριθεί αν ο κάτοχος γνώριζε ή εύλογα όφειλε να γνωρίζει ότι το πολιτιστικό αγαθό είχε εξαχθεί παράνομα, λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες απόκτησης, συμπεριλαμβανομένης της απουσίας πιστοποιητικού εξαγωγής, που προβλέπεται από το δίκαιο του αιτούντος Κράτους. (3) Αντί για αποζημίωση και σε συμφωνία με το αιτούν Κράτος, ο κάτοχος που οφείλει να επιστρέψει το πολιτιστικό αγαθό στο εν λόγω Κράτος, μπορεί να αποφασίσει: (α) να διατηρήσει την κυριότητα του αγαθού, ή (β) να μεταβιβάσει την κυριότητα, έναντι ανταλλάγματος ή χαριστικώς, σε πρόσωπο της επιλογής του, το οποίο διαμένει στο αιτούν Κράτος και παρέχει τα απαραίτητα εχέγγυα. (4) Οι δαπάνες που προκύπτουν από την επιστροφή του πολιτιστικού αγαθού, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, βαρύνουν το αιτούν Κράτος, με την επιφύλαξη του δικαιώματος του εν λόγω Κράτους να διεκδικήσει τις δαπάνες που κατέβαλε, από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. (5) Ο κάτοχος δεν μπορεί να βρεθεί σε πλεονεκτικότερη θέση από το πρόσωπο από το οποίο απέκτησε το πολιτιστικό αγαθό, με κληρονομιά ή με άλλο χαριστικό τρόπο.

Άρθρο 7 (1) Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται όταν: (α) Η εξαγωγή του πολιτιστικού αγαθού δεν είναι πλέον παράνομη κατά το χρόνο που ζητείται η επιστροφή, ή (β) το αγαθό είχε εξαχθεί κατά

τη διάρκεια της ζωής του προσώπου που το δημιούργησε ή εντός περιόδου πενήντα ετών μετά το θάνατο αυτού του προσώπου. (2) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (β) της προηγούμενης παραγράφου, οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται εφόσον το πολιτιστικό αγαθό δημιουργήθηκε από μέλος ή μέλη μιας φυλής ή κοινότητας αυτοχθόνων, για παραδοσιακή ή τελετουργική χρήση από την κοινότητα αυτή και το αντικείμενο οφείλει να επιστραφεί στην εν λόγω κοινότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV-ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 8 (1) Αίτημα που βασίζεται στις διατάξεις των κεφαλαίων II ή III, μπορεί να εισαχθεί ενώπιον των δικαστηρίων ή οποιωνδήποτε άλλων αρμοδίων αρχών του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων αρμοδίων αρχών, που έχουν δικαιοδοσία, σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στα Συμβαλλόμενα Κράτη. (2) Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν την υποβολή της μεταξύ τους διαφοράς είτε σε δικαστήριο, είτε σε άλλη αρμόδια αρχή, ή σε διαιτησία. (3) Η λήψη προσωρινών ή ασφαλιστικών μέτρων, που προβλέπονται από το δίκαιο του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο βρίσκεται το αγαθό, είναι δυνατή ακόμη και στην περίπτωση που το αίτημα απόδοσης ή επιστροφής του αγαθού έχει εισαχθεί ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων αρμοδίων αρχών άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους.

Άρθρο 9 (1) Η παρούσα Σύμβαση δεν εμποδίζει ένα Συμβαλλόμενο Κράτος να εφαρμόσει ευνοϊκότερους κανόνες για την απόδοση ή επιστροφή κλαπέντων ή παρανόμως εξαχθέντων πολιτιστικών αγαθών, από εκείνους που προβλέπει η παρούσα Σύμβαση. (2) Το παρόν άρθρο δεν πρέπει να ερμηνεύεται ότι δημιουργεί υποχρέωση αναγνώρισης, ή εκτέλεσης απόφασης δικαστηρίου, ή κάθε άλλης αρμόδιας αρχής άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, η οποία δεν εφαρμόζει τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης. **Άρθρο 10 (1)** Οι διατάξεις του Κεφαλαίου II δεν εφαρμόζονται παρά μόνο στην περίπτωση που ένα πολιτιστικό αγαθό έχει κλαπεί μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης στο Κράτος όπου εγείρεται το αίτημα, εφόσον: (α) το αγαθό έχει κλαπεί από το έδαφος Συμβαλλόμενου Κράτους μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης στο Κράτος αυτό. (β) το αγαθό βρίσκεται σε Συμβαλλόμενο Κράτος μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης στο Κράτος αυτό. (2) Οι διατάξεις του Κεφαλαίου III εφαρμόζονται μόνο στην περίπτωση που ένα πολιτιστικό αγαθό έχει εξαχθεί παράνομα μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης, τόσο στο αιτούν Κράτος, όσο και στο Κράτος, στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα. (3) Η παρούσα Σύμβαση δεν νομιμοποιεί με κανένα τρόπο οποιαδήποτε παράνομη συναλλαγή που έλαβε χώρα πριν από τη θέση της σε ισχύ, ή που εξαιρείται από την εφαρμογή της κατά τις παραγράφους (1) και (2) του παρόντος άρθρου, ούτε περιορίζει το δικαίωμα ενός Κράτους, ή άλλου προσώπου, να ασκήσει αγωγή προβλεπόμενη εκτός του πλαισίου της παρούσας Σύμβασης, για την απόδοση ή επιστροφή πολιτιστικού αγαθού, που έχει κλαπεί ή εξαχθεί παράνομα, πριν από τη θέση της σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V-ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 11 (1) Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοιχτή προς υπογραφή κατά την καταληκτήρια (τελική) συνεδρίαση της Διπλωματικής Διάσκεψης για την υιοθέτηση της Σύμβασης UNIDROIT για τη Διεθνή Επιστροφή Κλαπέντων ή Παρανόμως Εξαχθέντων Πολιτιστικών Αγαθών και θα παραμείνει ανοιχτή για υπογραφή από όλα τα Κράτη, στη Ρώμη, μέχρι τις 30 Ιουνίου 1996. (2) Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα Κράτη που την υπέγραψαν. (3) Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοιχτή για προσχώρηση από όλα τα Κράτη που δεν την έχουν υπογράψει, από την ημερομηνία κατά την οποία θα είναι ανοιχτή για υπογραφή. (4) Η επικύρωση, η αποδοχή, η έγκριση, ή η προσχώρηση, προϋποθέτουν την κατάθεση ενός επίσημου εγγράφου για το σκοπό αυτό στον θεματοφύλακα. **Άρθρο 12 (1)** Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του έκτου μήνα, που ακολουθεί την ημερομηνία κατάθεσης του πέμπτου εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, ή προσχώρησης. (2) Ως προς κάθε Κράτος που κυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει, ή προσχωρεί, στην παρούσα Σύμβαση, μετά την κατάθεση του πέμπτου εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, ή προσχώρησης, η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ, την πρώτη ημέρα του έκτου μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία κατάθεσης

του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης, ή προσχώρησής του. Άρθρο 13 (1) Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει οποιαδήποτε διεθνή σύμβαση, η οποία δεσμεύει νομικά ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και περιέχει διατάξεις σχετικές με θέματα που ρυθμίζει η παρούσα Σύμβαση, εκτός εάν γίνει δήλωση περί του αντιθέτου από τα Κράτη που δεσμεύονται από μια τέτοια σύμβαση. (2) Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να συνάψει συμφωνίες με ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα Κράτη, προκειμένου να προωθήσει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης στις αμοιβαίες σχέσεις τους. Τα Κράτη που έχουν συνάψει τέτοιες συμφωνίες οφείλουν να διαβιβάσουν αντίγραφο τους στο θεματοφύλακα. (3) Στις μεταξύ τους σχέσεις, τα Συμβαλλόμενα Κράτη που είναι μέλη οργανισμών οικονομικής ενοποίησης ή περιφερειακών οργάνων, δύνανται να δηλώσουν ότι θα εφαρμόζουν τους εσωτερικούς κανόνες των εν λόγω οργανισμών ή οργάνων και ότι συνεπώς, δεν θα εφαρμόζουν στις σχέσεις αυτές τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, το πεδίο εφαρμογής των οποίων συμπίπτει με εκείνο των παραπάνω κανόνων. Άρθρο 14 (1) Εφόσον ένα Συμβαλλόμενο Κράτος περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες εδαφικές ενότητες, ανεξάρτητα από το εάν αυτές διαθέτουν ή όχι διαφορετικά συστήματα εφαρμοστέου δικαίου, ως προς τα ζητήματα που ρυθμίζει η παρούσα Σύμβαση, το Κράτος αυτό δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή κατάθεσης του εγγράφου κυρώσεως, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να δηλώσει ότι η παρούσα Σύμβαση θα εφαρμόζεται σε όλες τις εδαφικές του ενότητες, είτε μόνο σε μία, είτε σε περισσότερες από αυτές και μπορεί να αντικαταστήσει την εν λόγω δήλωση με άλλη, ανά πάσα στιγμή. (2) Οι παραπάνω δηλώσεις πρέπει να γνωστοποιούνται στο θεματοφύλακα και να καθορίζουν ρητά τις εδαφικές ενότητες, στις οποίες θα εφαρμόζεται η Σύμβαση. (3) Εάν, δυνάμει δηλώσεως σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται σε μια ή περισσότερες, αλλά όχι σε όλες τις εδαφικές ενότητες ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, η αναφορά: α) στο έδαφος Συμβαλλόμενου Κράτους, στο Άρθρο 1, νοείται ως αναφορά στο έδαφος μιας εδαφικής ενότητας του Κράτους αυτού. β) σε δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή του Συμβαλλόμενου Κράτους ή του Κράτους, όπου ασκείται η αξίωση, νοείται ως αναφορά σε δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή μιας εδαφικής ενότητας του εν λόγω Κράτους. γ) στο Συμβαλλόμενο Κράτος, όπου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό, κατά το Άρθρο 8 παρ. 1, νοείται ως αναφορά στην εδαφική ενότητα του Κράτους εκείνου, όπου βρίσκεται το αγαθό. δ) στο δίκαιο του Συμβαλλόμενου Κράτους, όπου βρίσκεται το πολιτιστικό αγαθό, κατά το Άρθρο 8 παρ. 3, νοείται ως αναφορά στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας του Κράτους εκείνου, στο οποίο βρίσκεται το αγαθό και, ε) σε Συμβαλλόμενο Κράτος, κατά το άρθρο 9, νοείται ως αναφορά σε εδαφική περιοχή του εν λόγω Κράτους. (4) Εάν ένα Συμβαλλόμενο Κράτος δεν προβεί σε δήλωση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται σε όλες τις εδαφικές ενότητες του εν λόγω Κράτους. Άρθρο 15 (1) Τυχών δηλώσεις που έγιναν κατά το χρόνο υπογραφής της παρούσας Σύμβασης, υπόκεινται σε επιβεβαίωση κατά την κύρωση, αποδοχή ή έγκρισή της. (2) Οι δηλώσεις και η επιβεβαίωση των δηλώσεων πρέπει να γίνονται εγγράφως και να γνωστοποιούνται επισήμως στο θεματοφύλακα. (3) Οι δηλώσεις αποκτούν ισχύ, κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης στο δηλούν Κράτος. Εν τούτοις, δηλώσεις οι οποίες γνωστοποιούνται επισήμως στον θεματοφύλακα μετά την παραπάνω ημερομηνία, τίθενται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του έκτου μήνα από την ημερομηνία κατάθεσής τους στον θεματοφύλακα. (4) Κάθε Κράτος που προβαίνει σε δήλωση, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, δύναται να την ανακαλέσει, ανά πάσα στιγμή, με επίσημη γνωστοποίηση, που απευθύνεται στον θεματοφύλακα. Η ανάκληση αυτή θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του έκτου μήνα από την ημερομηνία κατάθεσης της γνωστοποίησης στον θεματοφύλακα. Άρθρο 16 (1) Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος οφείλει, κατά το χρόνο της υπογραφής, κύρωσης, αποδοχής ή προσχώρησης, να δηλώσει ότι αιτήματα εγειρόμενα από ένα Κράτος-Μέλος κατά το Άρθρο 8 για την απόδοση ή την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, υποβάλλονται σε αυτό, σύμφωνα με μία ή περισσότερες από τις παρακάτω διαδικασίες: (α) απευθείας ενώπιον των

δικαστηρίων ή άλλων αρμοδίων αρχών του δηλούντος Κράτους. (β) μέσω αρχής ή αρχών που ορίζονται από το εν λόγω Κράτος ως αρμόδιες να παραλαμβάνουν τέτοια αιτήματα και να τα προωθούν στα δικαστήρια ή άλλες αρμόδιες αρχές αυτού του Κράτους. (γ) μέσω της διπλωματικής ή προξενικής οδού. (2) Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται επίσης να ορίσει δικαστήρια ή άλλες αρχές αρμόδιες να διατάσσουν την απόδοση ή την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κεφαλαίων II και III. (3) Δήλωση που έγινε σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου δύναται να τροποποιηθεί, ανά πάσα στιγμή, με νέα δήλωση. (4) Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του παρόντος άρθρου δεν θίγουν διατάξεις τυχόν υφιστάμενων διμερών ή πολυμερών συμφωνιών περί δικαστικής αρωγής μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών, που αφορούν σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Άρθρο 17 Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος οφείλει, το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να παράσχει στο θεματοφύλακα εγγράφως, πληροφορίες σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Σύμβασης, σχετικά με τη νομοθεσία του που ρυθμίζει την εξαγωγή των πολιτιστικών του αγαθών. Οι πληροφορίες αυτές θα ενημερώνονται δεόντως από καιρού εις καιρόν. Άρθρο 18 Δεν επιτρέπονται άλλες επιφυλάξεις, εκτός από εκείνες που ρητά επιτρέπει η παρούσα Σύμβαση. Άρθρο 19 (1) Η παρούσα Σύμβαση μπορεί να καταγγελθεί από ένα Κράτος-μέλος ανά πάσα στιγμή, μετά την ημερομηνία της θέσης της σε ισχύ ως προς το εν λόγω Κράτος, με την κατάθεση στο θεματοφύλακα εγγράφου προς το σκοπό αυτό. (2) Η καταγγελία τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του έκτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου καταγγελίας στο θεματοφύλακα. Σε περίπτωση που στο έγγραφο της καταγγελίας ορίζεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για την θέση της σε ισχύ, η καταγγελία θα ισχύει από τη λήξη της μεγαλύτερης αυτής χρονικής περιόδου που έχει ως αφετηρία την κατάθεσή της στο θεματοφύλακα. (3) Παρά την ύπαρξη μιας τέτοιας καταγγελίας, η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται σε κάθε αίτημα απόδοσης ή επιστροφής ενός πολιτιστικού αγαθού, που υποβλήθηκε πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος της καταγγελίας. Άρθρο 20 Ο Πρόεδρος του Διεθνούς Ινστιτούτου για την Ενοποίηση του Ιδιωτικού Δικαίου (UNIDROIT) δύναται, σε τακτά χρονικά διαστήματα, ή και ανά πάσα στιγμή, έπειτα από αίτηση πέντε Συμβαλλομένων Κρατών, να συγκαλέσει ειδική επιτροπή, με σκοπό την επανεξέταση της πρακτικής εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης. Άρθρο 21 (1) Η παρούσα Σύμβαση θα κατατεθεί στην Κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας. (2) Η Κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας: α) Θα πληροφορεί όλα τα Κράτη που έχουν υπογράψει ή έχουν προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση, καθώς και τον Πρόεδρο του Διεθνούς Ινστιτούτου για την Ενοποίηση του Ιδιωτικού Δικαίου (UNIDROIT) για: i) Κάθε νέα υπογραφή ή κατάθεση εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, καθώς και την ημερομηνία τους. ii) Κάθε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση. iii) Την ανάκληση κάθε δήλωσης. iv) Την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της παρούσας Σύμβασης. v) Τις συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 13. vi) Τυχόν κατάθεση εγγράφου καταγγελίας της παρούσας Σύμβασης, καθώς και για την ημερομηνία καταθέσεώς του και την ημερομηνία από την οποία τίθεται σε ισχύ η καταγγελία αυτή. β) Θα διαβιβάζει επικυρωμένα αντίγραφα της παρούσας Σύμβασης σε όλα τα Κράτη που την έχουν υπογράψει, σε όλα τα Κράτη, τα οποία προσχωρούν σε αυτήν, καθώς και στον Πρόεδρο του Διεθνούς Ινστιτούτου για την Ενοποίηση του Ιδιωτικού Δικαίου (UNIDROIT). γ) Θα εκτελεί κάθε άλλο καθήκον, σύνηθες για θεματοφύλακες. Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφωντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση. Έγινε στη Ρώμη, σήμερα, την 24η Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα πέντε, σε ένα πρωτότυπο, στην αγγλική και στην γαλλική γλώσσα. Και τα δύο κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ α) Σπάνιες συλλογές και δείγματα πανίδας και χλωρίδας, ορυκτών και ανατομίας και αντικείμενα παλαιοντολογικού ενδιαφέροντος β) Αντικείμενα που σχετίζονται με την ιστορία - συμπεριλαμβανομένης της ιστορίας της επιστήμης και της τεχνολογίας, της στρατιωτικής και κοινωνικής ιστορίας- καθώς και με το βίο εθνικών ηγετών,

στοχαστών, επιστημόνων και καλλιτεχνών και με γεγονότα εθνικής σημασίας. γ) Ευρήματα αρχαιολογικών ανασκαφών (νόμιμων και παράνομων) ή προϊόντα αρχαιολογικών ανακαλύψεων δ) Στοιχεία που έχουν αποσπασθεί από καλλιτεχνικά ή ιστορικά μνημεία ή αρχαιολογικούς χώρους-θέσεις ε) Αρχαιολογικά αντικείμενα ηλικίας άνω των εκατό ετών, όπως επιγραφές, νομίσματα και ανάγλυφες σφραγίδες στ) Αντικείμενα εθνολογικού ενδιαφέροντος ζ) Αντικείμενα καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος, όπως: i. Ζωγραφικοί πίνακες και σχέδια που έχουν γίνει εξ ολοκλήρου με το χέρι, σε οποιοδήποτε υπόστρωμα και με οποιοδήποτε υλικό (εξαιρουμένων των βιομηχανικών σχεδίων και των βιομηχανικά κατασκευασμένων αντικειμένων που διακοσμήθηκαν στο χέρι) ii. Πρωτότυπα έργα αγαματοποιίας και γλυπτικής από οποιοδήποτε υλικό iii. Πρωτότυπα έργα χαρακτικής, χαλκογραφίας και λιθογραφίας iv. Πρωτότυπα καλλιτεχνικά «κολάζ» και «μοντάζ» από οποιοδήποτε υλικό η) Σπάνια χειρόγραφα και αρχέτυπα, παλαιά βιβλία, παλαιά έγγραφα και εκδόσεις ειδικού ενδιαφέροντος (ιστορικού, καλλιτεχνικού, επιστημονικού, λογοτεχνικού κ.λπ). μεμονωμένα ή σε συλλογές. θ) Γραμματόσημα, χαρτόσημα και παρόμοια ένσημα, μεμονωμένα ή σε συλλογές. ι) Αρχεία, συμπεριλαμβανομένων των ηχητικών, φωτογραφικών και κινηματογραφικών αρχείων. κ) Έπιπλα και είδη επιπλώσεως ηλικίας άνω των εκατό ετών και παλαιά μουσικά όργανα. Άρθρο δεύτερο Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 12 αυτής. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεση του ως νόμου του Κράτους. Αθήνα, 21 Ιουνίου 2005 Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ Π. ΜΟΥΣΚΑΤΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ Μ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Φ. ΠΑΛΛΗ - ΠΕΤΡΑΛΙΑ Π. ΤΑΤΟΥΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους Αθήνα, 23 Ιουνίου 2005 Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ